

05.10.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**5 Ekim 2020
Pazartesi**

05.10.2020

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

5 Ekim 2020 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Bandırma Onyediy Eylöl Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliđi
- İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliđinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliđi
- Lokman Hekim Üniversitesi Kas ve Sinir Hastalıkları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliđi
- Trakya Üniversitesi Özel Yetenekliler Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliđi
- Ufuk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliđi

Patates tarlada kaldı

Maliyeti 90 kuruş olan patatesteki fiyatın 65 kuruşa kadar düştüğünü ifade eden TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, "Pazarlama sorunları acilen çözüme kavuşturulmalı, yeni pazarlar bulunarak ihracat olanakları geliştirilmelidir" diye konuştu.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, maliyeti 90 kuruş olan patatesteki fiyatın 65 kuruşa kadar düştüğünü ifade ederek "Pazarlama sorunları acilen çözüme kavuşturulmalı, yeni pazarlar bulunarak ihracat olanakları geliştirilmelidir" diye konuştu.

Patates ihracatına, Ticaret Bakanlığı tarafından 7 Ocak 2020 tarihinde sınırlama getirildiğini hatırlatan Bayraktar, "İhracata getirilen kısıtlama kaldırılrsa da pazarların kaybedilmesine neden olmuştur" ifadelerini kullandı.

Bayraktar, pazarların kaybedilmesinin yanı sıra koronavirüsle mücadele kapsamında alınan tedbirler nedeniyle lokanta ve otellerin önceleri kapalı olması sonrasında ise tam kapasite çalışmaması, yurtların kapalı olması, kurum yemekhanelerinin kısıtlı çalışmasının patatesteki pazarlama sorunlarına yol açtığına dikkati çekti.

"Üreticiler patateslerini ne yapacakları konusunda endişe yaşıyor"

Pazarlamada yaşanan sorunlar devam ederken, rekoltenin 5 milyon 200 bin ton beklenmesinin sorunu daha da derinleştirdiğine işaret eden Bayraktar, rekoltenin 2003 yılından bu yana ilk kez 5 milyon tonun üzerine çıktığını belirtti.

Üreticilerin patateslerini ne yapacakları konusunda endişe yaşadığını ifade eden Bayraktar, “Düşen fiyatlar nedeniyle kışlık patates hasadı buruk başlamıştır. Pazarlama sorunu yaşayan ve yeterli gelir elde edemeyen üretici bir sonraki üretim sezonu için ihtiyacı olan finansmanı karşılayamazsa ekim alanlarının daralması riski ile karşı karşıya kalınacak kısır döngü devam etmiş olacaktır” diye konuştu.

Bayraktar, patatete yaşanan kısır döngünün kırılması, pazarlamada yaşanan sorunların kalıcı olarak çözümlenebilmesi, üretim ve fiyatta istikrarın sağlanabilmesi için yapılması gerekenleri şöyle sıraladı:

“Türkşeker, Atatürk Orman Çiftliği (AOÇ), Tarım Kredi Kooperatifleri acilen piyasaya girmeli, doğrudan üreticiden maliyeti kurtaracak bir fiyatla alım yapmalıdır.

Patates ihracatına destek verilerek artan üretim ihracata yönlendirilmeli, yeni pazarlar bulunmalıdır.

Sağlık Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı kurumlar tarafından alımlar artırılmalı, menülerde patatese daha fazla yer verilmelidir.

Belediyelerce patates alımı yapılarak sosyal yardımlar kapsamında dağıtılan ürünlere patates de eklenmelidir.

Başta elektrik fiyatları olmak üzere üreticilerimizin üzerindeki girdi yükü hafifletilmeli, elektrik faturalarının tahsilatı hasat döneminde yapılmalıdır.

Üreticilerimizin tüm bankalara olan borçlar uzun vadeli yapılandırılmalıdır. Doğal afetlerden zarar gören üreticilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının kararnamede belirtildiği gibi sadece hasar oranı kadar olan kısmı değil tamamının ertelenmesi sağlanmalıdır.

Yaşanan sorunların kalıcı olarak çözülmesi için üretim planlaması yapılmalı, üretim Türkiye'nin ihtiyaçlarına göre belirlenmelidir.

Patatesin sanayiye entegrasyonunu sağlamak suretiyle, patatete üretim ve işleme çeşitliliği sağlanmalıdır.

Tarıma her zamankinden daha fazla yatırım yapılmalı, kalıcı politikalar üretilmelidir.”

Patates üreticilerinin sorun ve beklentilerini Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığına ilettiklerini belirten Bayraktar, acil çözüm beklediklerini ifade etti.

Pakdemirli: Son 2 yılda ÷lkemizin tarımsal hasılası 275 milyar liraya çıktı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Son 2 yılda, ÷lkemizin tarımsal hasılası yüzde 45'lik artışla 275 milyar liraya çıktı. Dolayısıyla ÷lkemiz, Avrupa'da lider olup dñnyada ilk 10 ÷lke arasındaki yerini korudu" dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Son 2 yılda, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği iş birliği ve güç birliği sayesinde, ÷lkemizin tarımsal hasılası yüzde 45'lik artışla 275 milyar liraya çıktı. Dolayısıyla ÷lkemiz, Avrupa'da lider olup, dñnyada ilk 10 ÷lke arasındaki yerini korudu." dedi.

Pakdemirli, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da videokonferans aracılığıyla katıldığı Reyhanlı Barajı, Afrin Çayı Davutlar Reg÷latör÷ ve Derivasyon Kanalı, Tahtaköprü Barajı Yükseltilmesi ve Hatay İçme Suyu Arıtma Tesisi açılış töreninde, kentin uzun yıllardır beklediği yatırımların milletin hizmetine sunulduğunu söyledi.

Açılışını yaptıkları Reyhanlı Barajı'nın 1,3 milyar lira maliyeti bulunduğunu belirten Pakdemirli, "Barajımız ile DSİ Hatay yatırımlarımız 900 milyon metreküp suyu depolayacak, Hatay'ın sulanabilir arazisinin yarısına sulama suyu temin edecek, 500 bin vatandaşımızın içme suyu ihtiyacını karşılayacak olan mega yatırımlardır." diye konuştu.

Pakdemirli, büyük bölümünü Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin hızlı ve etkin yapısı sayesinde tamamladıkları, yeşilin bozkıra karşı verdiği mücadelenin başarılı bir hikayesini yazdıkları bu yatırımların, kadim toprakların suya hasretini bitireceğini vurgulayarak, şöyle konuştu:

"Ülkemiz, sizin (Cumhurbaşkanı Erdoğan) liderliğinizde, son 18 yılda, büyük bir atılımla, devasa yatırımlara ve kalıcı kazanımlara sahip oldu. Son 2 yılda, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği iş birliği ve güç birliği sayesinde, ülkemizin tarımsal hasılası yüzde 45'lik artışla 275 milyar liraya çıktı. Dolayısıyla ülkemiz, Avrupa'da lider olup, dünyada ilk 10 ülke arasındaki yerini korudu. Biz, 'Destek bizden, gayret sizden' dedikçe çiftçimiz emek, Cenab-ı Allah da bereket verdi. Böylece, hamdolsun ülkemiz tarımında son 18 yılda çok önemli başarılar elde edildi, elde etmeye de devam ediyoruz."

Suyun medeniyet, üretim ve gelecek olduğunu vurgulayan Pakdemirli, şöyle devam etti:

"Bir damla suyumuzun dahi boşa akmaması ve su kaynaklarımızın değerlendirilmesi adına, son 18 yılda 585 baraj inşa ederek suyun gücünü milletle buluşturduk. Bu oran, Cumhuriyet'in ilk 70 yılında yapılan baraj sayısının tam 2 katıdır. Son 2 yılda da 68 baraj, 45 gölet ve bent, 34 adet içme suyu tesisi, 42 adet HES, 367 taşkın tesisini tamamladık. Bu tesislerle toplam 605 milyon metreküp su depoladık, 1 milyon 600 bin dekar araziye sulama suyu verdik, 505 milyon metreküp içme suyu temin ettik, 4 milyar kilovatsaat hidroelektrik enerji ürettik ve 13 milyon dekar alanın da toplulaştırma tescilini sağladık."

"Baraj, sulama ve taşkın koruma maksadıyla inşa edildi"

"Bugün açılışını gerçekleştireceğimiz Reyhanlı Barajı, Hatay ve ülkemiz için hayati önem taşıyan bir projedir. 9,3 kilometre ile ülkemizin en uzun gövde uzunluğuna sahip barajı olan Reyhanlı Barajı, sulama ve taşkın koruma maksadıyla inşa edilmiştir." diyen Pakdemirli, şunları kaydetti:

"Reyhanlı Barajı, kendi su kaynağı olmayan bir barajdır. Baraj, Karasu ve Afrin çayından çevrilen kış dönemi taşkın sularıyla doldurulmaktadır. Temelden 29 metre yüksekliğe, 21 milyon metreküp gövde dolgu hacmine sahip barajımız, 'zonlu toprak dolgu' bir barajdır. Bu özellikleriyle Reyhanlı Barajımız, 7 orta büyüklükteki baraja eş değerdir. Reyhanlı Barajı ve sulamaları bölgenin en önemli, en büyük ve hasretle beklenen tarımsal sulama projesidir. Reyhanlı Barajı'nın sulama sahası 585 bin dekadır. Yani Reyhanlı Barajı, 290 bin futbol sahası büyüklüğünde bir alanı sulayacaktır. Baraj sayesinde, ülke ekonomisine yıllık 451 milyon lira tarımsal gelir artışı ve yaklaşık 53 bin kişiye ilave istihdam sağlanacaktır."

Pakdemirli, Reyhanlı Barajı sulamalarının 3 kısımdan oluştuğunu, ilk kısmın inşaatının tamamlanmak üzere olduğunu, ikincisinin ihalesinin bütçe dışı imkanlarla yapıldığını, üçüncü kısmın ise şebeke inşaatlarının en kısa zamanda bitirileceğini kaydetti.

Akıllı tarımda yeni dönem

Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ile Gebze Teknik Üniversitesi arasında yarın imzalanacak "Akıllı Tarım Uygulamaları Eğitim Merkezi" iş birliği protokolüyle akıllı tarımda yeni bir dönem başlıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ile Gebze Teknik Üniversitesi arasında, Bakan Pakdemirli'nin de katılımıyla "Akıllı Tarım Uygulamaları Eğitim Merkezi" iş birliği protokolü imzalanacak. Böylece Akıllı tarım konusunda başlatılan çalışmanın tarımdaki teknolojik ve dijital dönüşümün başlangıcı olması planlanıyor.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile 15 Ocak'ta imzalanan iş birliği protokolünün ardından üniversitelerle ortak çalışmalar yürütülmeye başlandı. Bu kapsamda Gebze Teknik Üniversitesi ile akıllı tarım uygulamalarının geliştirilerek altyapının oluşturulmasına ve araştırma geliştirme faaliyetleriyle personel, öğrenci ve çiftçilere yönelik eğitim ve yayım hizmetleri verilmesine yönelik protokol düzenlendi.

Protokol kapsamında iş ve işlemlerin yürütülmesine yönelik Türk tarım tarihi açısından büyük öneme sahip olan ve Türk tarım tarihinin bir özeti olarak görülen Gebze Teknik Üniversitesi ve Bakanlığın Çayırova Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü'nün birlikte bulunduğu yerleşke seçildi.

Teknik Bahçivanlık Okulu olarak 1943'te eğitim hayatına başlayan yerleşkede binlerce genç, tarım alanında uygulamalı eğitim gördü. 1992'de kurulan üniversite ise 30 yıldır Türkiye'ye farklı alanlarda yetişmiş insan kazandırmaya devam ediyor.

Protokolle bahçivanlık konusunda eğitime başlayan, daha sonra ortaokul ve lise düzeyinde yatılı olarak tarım ve ev ekonomisi konusunda eğitim veren yerleşke, drone, sensör ve doku kültürü gibi akıllı tarım tekniklerini kullanarak hem uygulama yapan hem de eğitim veren bir merkeze dönüştürülecek.

Tarımda teknoloji daha güçlü kullanılacak

"Akıllı tarım" konusunda başlatılan bu çalışma, tarımdaki teknolojik ve dijital dönüşümün başlangıcı olacak. Bu başlangıcın ilk adımı ise Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin de katılımıyla yarın Gebze Teknik Üniversitesi akademik yıl açılışında imzalanacak protokolle atılacak.

Pakdemirli, akademik yıl açılışı kapsamında "Dijital Tarım, Akıllı Tarım Uygulamaları Eğitimi Açılış Dersi" de verecek. Pakdemirli, ayrıca "LED Destekli Dikey Tarım Üretim Alanları"nın tanıtımını gerçekleştirecek. Dikey tarım alanıyla birim alandan katlı sistemler kullanarak 500 metrekare alandan 10 dekarlık üretim gerçekleştirilebiliyor.

Akıllı tarım alanlarının oluşturulmasıyla tarımda yeni dönem başlayacak ve teknoloji daha güçlü kullanılacak. Yeni dönemde tarım sektörünün gelişme alanı, yapay zeka, tarımsal teknolojiler ve dijitalleşmeyi içerecek.

Etkinliklere 2 ay erteleme

Sağlık Bakanlığının önerisi, Bilim Kurulunun tavsiyesiyle, İçişleri Bakanlığınca valiliklere “Koronavirüs Tedbirleri” konulu ek genelge gönderildi

ANKARA – İçişleri Bakanlığı, bugünden itibaren 1 Aralık’a kadar sivil toplum kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları, birlikler ile kooperatiflerce düzenlenecek etkinliklerin ertelendiğini bildirdi.

İçişleri Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Sağlık Bakanlığının önerisi, Bilim Kurulunun tavsiye kararı doğrultusunda valiliklere “Koronavirüs Tedbirleri” konulu ek genelge gönderildi.

Genelgede, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla Sağlık Bakanlığı ve Koronavirüs Bilim Kurulunun önerileri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın talimatları doğrultusunda birçok tedbir kararı alınarak uygulamaya geçirildiği hatırlatıldı. Dünyada halen Kovid-19 salgını ve vaka artışlarının devam ettiği, özellikle Avrupa kıtasında salgının seyrinde bir yükselme yaşandığı ifade edilen genelgede, birçok Avrupa ülkesinde, kişilerin toplu olarak bir araya gelmelerine yönelik yeni kısıtlamalara gidildiği belirtildi.

Genelgede, içerisinde bulunulan kontrollü sosyal hayat döneminin temel prensipleri olan temizlik, maske ve mesafe kurallarının yanı sıra salgının seyri ve olası riskler göz önünde bulundurularak hayatın her alanına yönelik uyulması gereken kurallar ve önlemler belirlendiğine vurgu yapılarak, Sağlık Bakanlığı tarafından İçişleri Bakanlığına hitaben gönderilen yazıya da yer verildi.

Yazıda, dünyayı tehdit etmeye devam eden Kovid-19 salgınına yönelik, COVID-19 Bilimsel Danışma Kurulu ve Sağlık Bakanlığınca Türkiye'deki ve dünyadaki en güncel bilimsel gelişmeler ve deneyimlerin takip edildiği, bu kapsamda salgının Türkiye'deki kontrolüne yönelik çalışmaların yürütüldüğü, teknik rehberler ve protokollerin yayınlandığı ve güncellendiği belirtildi.

Dünyada Kovid-19 vaka artışlarının devam ettiği aktarılan yazıda, şunlar kaydedildi: "Ülkemizde de Kovid-19 vakalarının devam etmekte olması, her ne kadar vaka sayısı belirli bir düzeyde kontrol altına alınmış olsa da önümüzdeki sonbahar ve kış aylarında tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de özellikle damlacık yoluyla bulaşan solunum yolu hastalıklarının görülme sıklığının artış gösterebilmesi beklenmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan COVID-19 Bilimsel Danışma Kurulu, fiziksel mesafenin korunmasının zor olacağı sivil toplum kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, birlikler veya kooperatiflerin geniş katılımlı toplantılarının yapılmamasını ve ileri tarihe ertelenmesini önermiştir."

Bu kapsamda, Sağlık Bakanlığının ilgili yazısı ve Koronavirüs Bilim Kurulunun tavsiye kararı doğrultusunda, mevsimsel etkiler de göz önünde bulundurularak, 1 Aralık'a kadar sivil toplum kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları, birlikler ve kooperatifler tarafından düzenlenecek olan etkinlikler ertelenecek.

Vali ve kaymakamlar tarafından belirtilen esaslar doğrultusunda Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27'nci ve 72'nci maddeleri uyarınca İl/İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulları kararları ivedilikle alınacak.

Alınan kararlara uymayanlara, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun ilgili maddeleri gereğince idari işlem tesis edilmesi ve konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanunu'nun 195'inci maddesi kapsamında gerekli adli işlemler yapılacaktır.

Meclis, çalışmalarına yeniden başlıyor: İlk mesai tezkereler

Genel Kurulun yeni yasama yılındaki ilk işi, Suriye ve Irak, Mali ve Orta Afrika ile Lübnan olmak üzere 3 yurt dışına asker gönderme tezkeresinin süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri olacak

Meclis, 2 aylık ara sonrasında yasama çalışmalarına yeniden başlayacak. TBMM Genel Kurulunun 27. Dönem 4. Yasama Yılı'ndaki ilk işi Suriye ve Irak, Mali ve Orta Afrika ile Lübnan olmak üzere 3 yurt dışına asker gönderme tezkeresinin süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkereleri olacak.

TBMM Genel Kurulu, 6 Ekim Salı günü toplanarak Birleşmiş Milletlerin (BM) Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği hareket ve misyonlara katılımı ile Türkiye'nin Lübnan'da konuşlu BM Geçici Görev Gücü'ne (UNIFIL) Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) unsurlarıyla verdiği desteğin sürelerinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkerelerini ele alacak.

Genel Kurulda daha sonra Kişisel Verileri Koruma Kurulunda, AK Parti, CHP ve HDP kontenjanlarından boşalan üç üyelik için seçim yapılacaktır.

Genel Kurulda, 7 Ekim Çarşamba günü Irak ve Suriye'deki tüm terörist örgütlerden Türkiye'ye yönelebilecek saldırıları bertaraf etmek amacıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi, yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması kapsamında izin süresinin 1 yıl uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi görüşülecektir.

Aynı gün Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlanacaktır.

Teklif, tarım arazilerinin hobi bahçeleri gibi uygulamalarla bölünmelerinin engellenmesi, sahipli arazilerde izinsiz ağaç kesimiyle ilgili cezaların artırılması, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi, alkol üretimi ve satışının Tarım ve Orman Bakanlığının denetimine alınması, yerli tütün kullanım oranının yüzde 30'a çıkarılması, taklit ve tağşiş yapılmış ürünleri üreten, piyasaya arz edenlere yönelik yaptırımların ağırlaştırılması gibi düzenlemeler içeriyor.

Komisyonlar

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu, 6 Ekim Salı günü toplanarak performans esaslı program yaklaşımını Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na yansıtan, yükseköğretim kurumlarına ilişkin bazı değişiklikler yapan, elektronik haberleşme altyapılarının imar mevzuatıyla ilişkisini netleştiren Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ni ele alacak.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda ise Ar-Ge insan kaynağı kapasitesini artırmayı, teknoloji ve yenilikçi şirketlerin ortaya çıkmasını, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirmeyi, yatırım ortamını iyileştirmeyi amaçlayan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmeleri yapılacak.

TBMM Dışişleri Komisyonu, 7 Ekim Çarşamba günü toplanarak gündemindeki konuları ele alacak.

Grup toplantıları başlayacak

TBMM'de siyasi partilerin haftalık düzenledikleri grup toplantıları da yeniden başlayacak.

AK Part TBMM Grup Toplantısı, Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla 7 Ekim Çarşamba günü, 6,5 ay sonra yeniden yapılacak.

Yalnızca milletvekillerinin iştirak edeceği saat 12.30'da gerçekleştirilecek grup toplantısında, maske ve mesafe kuralına riayet edilecek.

AK Parti'nin son Grup Toplantısı, Türkiye'de ilk koronavirüs vakasının görüldüğü 11 Mart'ta yapılmıştı.

Dışışleri Bakanlığı'ndan Fransa'ya sert tepki

Dışışleri Bakanlığı, Fransa'nın "Ayrılıkçılıkla Mücadele" yasa tasarısına yönelik, "Anlamı 'barış' olan yüce dinimizi 'aydınlatma' bahanesiyle yanlış ve çarpık yaklaşımlara konu etmek hiç kimsenin haddine değildir" açıklamasında bulundu.

Dışışleri Bakanlığı tarafından yapılan yazılı açıklamada, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, 9 Aralık'ta Bakanlar Kuruluna sunulacak olan, **"Ayrılıkçılıkla Mücadele" yasa tasarısıyla Fransa'da "aydınlanmış bir İslam'ın oluşturulacağını"** açıkladığı hatırlatıldı.

"Anlamı 'barış' olan yüce dinimizi 'aydınlatma' bahanesiyle yanlış ve çarpık yaklaşımlara konu etmek hiç kimsenin haddine değildir" ifadeleriyle tepki gösterilen açıklamada, bu tasarıya temel teşkil eden zihniyetin Fransa'nın sorunlarına çözüm getirmekten ziyade, vahim sonuçlara sebebiyet vereceğinin düşünüldüğü kaydedildi.

'BİR KAYGIYA SEVK EDİYOR'

Açıklamada, **"İslam dinini sözde 'aydınlatma' bahaneleriyle 'Avrupa İslamı', 'Fransa İslamı' gibi kavramlar ortaya atarak göçmen toplumları disiplin altına alabileceğini zannetmek insani ve hukuki mülahazaların aksi yönde hareket etmek anlamına gelmektedir"** değerlendirilmesinde bulunuldu.

Herkesin inançlarını yaşarken alacağı din hizmeti ve benimsediği dini anlayışı, devletlerin yasalarla belirleme hakkı olmadığı kaydedilirken, sosyolojik ve tarihi gerçeklerin yanlış okunmasından kaynaklanan bu zihniyetin, Avrupa ve Fransa'nın önemli sorunları olan ve giderek artan yabancı düşmanlığı, ırkçılık, ayrımcılık ve İslam karşıtlığını daha da körüklemeye çalışmasının sadece kendi toplumlarını değil bütün insanlığı ortak bir kaygıya sevk ettiği vurgulandı.

05.10.2020

Açıklamada şunlar kaydedildi: **"İnsanlara ve dini konulara sırf güvenlik penceresinden bakmak yerine, dini ve ahlaki değerlere ilişkin toplumsal ihtiyaçların onurlu bir şekilde karşılanmasını teşvik edecek yapıcı söylemleri benimsemenin daha doğru ve faydalı olacağını düşünüyoruz. Bu tasarıyla ilgili süreci yakından takip ederek, sakıncalarını Fransa'yla ikili ve çok taraflı platformlarda da gündeme getirmeye devam edeceğiz."**

MACRON'UN AÇIKLAMALARI

Macron, iki gün önce düzenlediği basın toplantısında, **"İslamcı ayrılıkçı" fikirlerle mücadeleye ilişkin hazırlanan yasa tasarısının 9 Aralık'ta Bakanlar Kuruluna sunulacağını belirterek, "Fransa'da, cumhuriyetin ortağı olması için İslam'ın yapılandırılması gerekiyor" demişti.**

"Ayrılıkçı" fikirleri savunan bir ideolojinin sorunlu olduğunu, bu kişilerin kendi yasalarını Fransa'nın yasalarından üstün gördüğünü savunan Macron, **"İslam, dünyanın her yerinde kriz yaşıyor"** yorumunu yapmıştı.

Türkiye-Yunanistan toplantısı ertelendi

Türkiye ile Yunanistan arasında yarın yapılması planlanan toplantı ertelendi.

Türkiye ve Yunanistan arasında NATO Karargahı'nda yarın yapılması planlanan teknik toplantının iki ülke tarafından alınan ortak karar kapsamında sonraki günlere ertelendiği öğrenildi.

Doğu Akdeniz'deki unsurların emniyetle görev yapmalarına yönelik icra edilecek koordinasyonun teknik detaylarının görüşüleceği toplantının, yarın NATO Karargahı'nda yapılması planlanmıştı.

Güvenlik kaynaklarından alınan bilgiye göre, söz konusu toplantının teknik nedenler dolayısıyla iki ülke tarafından alınan karar kapsamında sonraki günlerde yapılmasına karar verildi.

Cephede kaybedince sivilleri hedef aldılar

30 yıldır işgal altında tuttuğu Karabağ'da ciddi kayıplar veren Erivan namlunun ucuna sivilleri koydu. Azerbaycan'ın en büyük ikinci kenti olan Gence roketlerle vuruldu. Can kaybı ve yaralılar olduğu duyuruldu.

Batılı ülkeler Karabağ'daki 30 yıllık işgali yok sayıp 'çağrı' boyutundan ileri gitmeyince 'kendi göbeğini kesen' Azerbaycan, ilk bombayı atan Ermenistan'a bir haftada ciddi kayıplar verdi. Moskova'nın, Berlin'in kapısını çalan Ermenistan Başbakanı Paşinyan "Askeri ciddi kayıplarımız var" dedi. Sahada tükenme noktasına gelen Erivan, çatışmayı cephe hattından yerleşimlere taşıyarak Bakü'den sonra en büyük ikinci kent Gence'yi vurdu.

HAVAN TOPLARI EVLERE İSABET ETTİ

Aliyev'in Sözcüsü Hikmet Hacıyev, top atışlarının kent merkezinde yoğun yerleşimin olduğu yerlere isabet ettiğini söyledi. Azerbaycan Savunma Bakanlığı da "Gence'ye yönelik saldırılar Ermenistan topraklarından yapıldı" açıklaması yaptı. Ankara'nın tepkisi Dışişleri üzerinden geldi. Kınama mesajında "İşgal ettiği Azerbaycan topraklarında yenilgiyle yüzleşen Ermenistan'ın çatışma bölgelerinin ötesinde sivil yerleşimlere saldırması insanlık suçu" denildi.

STRATEJİK CEBRAİL'E DE GARDAŞ SANCAĞI

Karadağ'daki cephe hattında Bakü'nün ilerleyişi devam ediyor. Cumhurbaşkanı Aliyev "7 köy daha işgalden kurtarıldı" dedi. Milli Savunma Bakanlığı da "Azerbaycan güvenilir kaynaklarından alınan bilgiye göre Azerbaycan ordusu Karabağ'da kritik öneme sahip Cebrail kentini işgalden kurtardı" açıklaması yaptı.

CEPHEDE KAYBEDİNCE SİVİLLERİ HEDEF ALDILAR

Azerbaycan ordusu işgal altındaki topraklarda ilerleyişine devam ederken Ermeni ordusu savaşı şehirlere taşıyor. Azerbaycan'ın ikinci büyük şehri Gence'ye yönelik roketli saldırıda en az bir sivil öldü, dördü yaralandı. Dışişleri Bakanlığı, Gence şehrine yönelik saldırılarının Ermenistan'ın içine düştüğü çaresizliğin ve insanlık suçu işlemekten geri kalmayacağını göstergesi olduğu açıklamasını yaptı.

Dağlık Karabağ'da birinci haftasını dolduran savaş, Ermenistan'ın çatışmaları şehirlere taşımasıyla giderek genişleme tehlikesi gösterdi. Ermenistan ordusu dün Azerbaycan'ın en büyük ikinci kenti olan 335 bin nüfuslu Gence'yle birlikte Karabağ'daki bazı bölgelerde sivilleri hedef aldı. Roket ve topçu atışlarıyla yapılan saldırılarda en az bir sivil hayatını kaybetti, dördü yaralandı. Azerbaycan Savunma Bakanlığı Gence'nin yanı sıra Karabağ'daki Fuzuli bölgesini, Ağdam ve Terter köylerini topçu ve roket atışlarıyla bombaladığını söyledi. Bakanlık, Azerbaycan'ın Terter, Beylegan bölgeleriyle Gence kentine yönelik Ermenistan saldırılarında şimdiye kadar toplam 22 kişinin hayatını kaybettiği 74 kişinin ise yaralandığını açıkladı. Düne kadar ana çatışmalar Azerbaycan'ın içinde yer alan, işgal altındaki Dağlık Karabağ bölgesindeydi. Şimdi ise Ermenistan ile Azerbaycan arasında doğrudan bir savaş tehlikesi belirdi. Azerbaycan Savunma Bakanı Zakir Hasanov, "Ermenistan topraklarından Azerbaycan topraklarına yönelik gerçekleştirilen saldırılar, kışkırtmaya yöneliktir ve çatışma bölgesini genişletmektedir" değerlendirmesinde bulundu. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hikmet Hacıyev de saldırıdan görüntüler paylaşarak, "Azerbaycan, Ermenistan içinden, yerleşim yerlerine yönelik top atışlarının yapıldığı askeri hedefleri yok edecek" dedi. Hacıyev, Ermeni güçlerin Dağlık Karabağ sınırındaki Beylagan reyonunu da hedef aldığını ve orada da sivil kayıplar olduğunu bildirdi. Ermenistan Azerbaycan'ı hedef aldığını yalanlarken, Dağlık Karabağ lideri Arayik Harutyunyan ise, "Gence Havalimanı benim emrim üzerine bombalandı, sivillerin ölmemesi için durdurduk, düşman ders almazsa güçlü saldırılara devam ederiz" dedi. Sivillere yönelik saldırıya Türkiye'den sert tepki geldi. Dışişleri Bakanlığında, Gence şehrine yönelik saldırılarının Ermenistan'ın içine düştüğü çaresizliğin ve insanlık suçu işlemekten geri kalmayacağını göstergesi olduğu bildirildi. Açıklamada, işgal altında tuttuğu Azerbaycan topraklarında yenilgiyle yüzleşen Ermenistan'ın, başta Cenevre Sözleşmeleri olmak üzere insancıl hukukun tüm ilkelerini ihlal ederek, işgali nedeniyle çatışmalara sahne olan bölgelerin ötesinde de sivil yerleşim alanlarına saldırdığı belirtilerek, "Gence'de sivil halkı hedef alan saldırıları, Ermenistan'ın hukuk tanımaz tutumunun yeni bir tezahürüdür. Bu saldırıları kınıyoruz." ifadelerine yer verildi.

CEBRAİL KENTİ AZERBAJYCAN'IN KONTROLÜNE GEÇTİ

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Cebrail kentinin ve birkaç köyün Ermenistan ordusunun işgalinden kurtarıldığını duyurdu. Aliyev, Twitter hesabından

05.10.2020

“Bugün Azerbaycan ordusu, Cebrail kentini ve birkaç köyü işgalden kurtardı. Yaşasın Azerbaycan ordusu. Karabağ, Azerbaycan’dır.” paylaşımında bulundu. Milli Savunma Bakanlığı’ndan yapılan yazılı açıklamada da, “Azerbaycan güvenilir kaynaklarından alınan bilgilere göre, Azerbaycan ordusu Büyük Mercanlı, Maralyan ve Şeybey köylerinden sonra Karabağ bölgesinde kritik öneme sahip Cebrail kentini de işgalden kurtardı.” bilgisi paylaşıldı. Azerbaycan’ın tüm bölgelerinde sokakları bayraklarla süsleyen halk ordunun başarısını kutladı.

MÜBARİZ İBRAHİMOV’UN ŞEHİT DÜŞTÜĞÜ YER KURTARILDI

Azerbaycan ordusunun kurtardığı yerler arasında ülkenin milli kahramanı Mübariz İbrahimov’un şehit düştüğü karakolun da bulunduğu açıklandı. İbrahimov, 19 Haziran 2010’da kimseye haber vermeden Terter yakınında 1 km mayın döşeli sınırı aşarak, Ermenistan Silahlı Kuvvetleri’nin bulunduğu karakola baskın düzenlemiş, 45 Ermeni asker ve subayını öldürmüştü. Ermeni destek kuvvetleri ile beş saat, Ermeni silah ve mühimmatını kullanarak çarpışan İbrahimov sabaha karşı hayatını kaybetmişti. Geride sadece “Şehit olursam üzülmeyin. Vatan sağ olsun.” diye bir mektup bırakmıştı.

EVİNİN ENKAZINDAN AİLESİNİ ELLERİYLE KAZIYARAK KURTARDI

Ermenistan ordusunun uzun menzilli füze saldırısında evi isabet alarak kullanılamaz hale gelen Azerbaycanlı Mais Memmedov, enkaz altında kalan ailesini elleriyle

kazıyarak kurtardı. Ermenistan ordusu, Beylegan ili ve kent merkezine önceki akşamdan dün sabaha kadar çok sayıda uzun menzilli füze fırlattı. Yıkılan evlerinin enkazını aramaya başladıklarını belirten Memmedov, "Bir çocuk eli bacağımı tuttu. Dışarıda sadece bir el gözüküyordu. Kızım olduğunu anladım. Hemen ellerimizle kazmaya başladık. Sırayla hepsini enkazdan çıkarttık. Eşim, kızım ve 3 misafirimizi kurtardık. Bununla bizi korkutamayacaklar. Vatan sağ olsun. Ermenistan'ın yaptığı namertlik. Böyle 100 ev bir şehidimize, askerimize feda olsun" dedi.

RUSYA'DAN 'ACİL' ATEŞKES ÇAĞRISI

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov Dağlık Karabağ'da çatışan taraflara 'acil ateşkes' çağrısı yaparken Moskova'nın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) aracılığıyla çözüm bulma arayışlarına yardımcı olmaya hazır olduğunu söyledi. Lavrov ayrıca Amerikan mevkidaşı Mike Pompeo'ya Rusya'nın çatışmalarda yükselen can kaybından dolayı endişe duyduğunu ilettiğini belirtti. Almanya Başbakanı Angela Merkel de, Dağlık Karabağ'da taraflara çatışmaların durdurulması çağrısı yaptı. Alman Hükümet Sözcü Yardımcısı Ulrike Demmer yaptığı yazılı açıklamada, Şansölye Merkel'in önceki gün telefonda Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ile görüştüğünü bildirdi. Demmer, Merkel'in çatışmaların devam etmesi ve kurbanların sayısının artması nedeniyle duyduğu endişeyi dile getirdiğini aktardı.

Alaattin AKTAŞ

05 Ekim 2020

Merkez Bankası faizde ipleri eline almaktan çok uzak

✓ **Merkez Bankası'nın faizi, "piyasayı belirleyen" olma özelliğini çoktan yitirdi. Merkez'in faizi artık bir anlamda piyasa tarafından belirleniyor.**

✓ **Ortalama fonlama maliyeti geçen hafta sonunda yüzde 11.32'ye çıkarak ocak ayındaki düzeye geri döndü. Ortalama faizin yakında gecelik faiz olan yüzde 11.75'e ulaşması beklenmeli, çünkü mevduat faizi de yüzde 12'lerde...**

Merkez Bankası, "politikayı belirleyecek faizim bu" dediği faizi 24 Eylül'deki Para Politikası Kurulu toplantısında yüzde 8.25'ten yüzde 10.25'e çıkardı. Peki Merkez Bankası bu artış sayesinde piyasaya yön verir duruma gelebildi mi?

Faiz artırımını gerçekleştirildiğinde bir dizi amaç söz konusu demektir. Parasal sıkılaştırmaya gidilmek suretiyle enflasyonla mücadele edilmek istenmektedir, yine parasal sıkılaştırma sayesinde ulusal paranın değer kaybının önüne geçmek, yani dövizin değerlenmesini önlemek amaçlanmaktadır.

Ama Merkez Bankası faizinin en temel özelliği, piyasaya yön verecek faiz olmasıdır. Merkez Bankası bir oran belirler ve piyasa, yani finans sistemi, yani bankalar Merkez Bankası'nı izler. Daha doğrusu izlemesi beklenir. Böyle olduğunda faizde ipler Merkez Bankası'nın elinde demektir.

Ama şimdi öyle olduğu söylenebilir mi?

Merkez Bankası 24 Eylül'de faizi yukarı çektiği için piyasaya yön mü verdi, yoksa piyasa faizi zaten daha önce yukarı çektiği için Merkez Bankası buna uymak durumunda mı kaldı?

Merkez Bankası'nın faizi, "piyasayı belirleyen" olma özelliğini çoktan yitirdi, piyasa tarafından "belirlenen" konumuna düştü.

Merkez Bankası 24 Eylül'deki kararlar piyasa yakalayıp yön verebilir hale gelemedi.

05.10.2020

24 Eylül'de yapılan 2 puanlık artış Merkez Bankası'nın faizde ipleri eline almasına yetmedi ki...

Zaten işlevini tümüyle yitirmiş olan politika faizi, 2 puan artırıldığında bile ortalama fonlama maliyetini yakalayamamıştı. Merkez Bankası ta o günden "fili faizin altında bir politika faizi belirlemek suretiyle" adeta havlu atmıştı.

Koridorun ortasına yaklaşıldı

Bugünün tablosu politika faizinin hiçbir anlamı kalmadığını, daha kötüsü kimsenin de bu faize itibar etmediğini ortaya koyuyor.

Merkez Bankası mevcut durumda yüzde 10.25 ile yüzde 13.25 arasında bir faiz koridoruna sahip.

Yüzde 10.25 geçerliliği kalmayan politika faizi, bunun 1.50 puan üstünde yüzde 11.75 düzeyinde gecelik faiz, bunun 1.50 puan üstünde de yüzde 13.25 düzeyinde geç likidite penceresi faizi var.

Bunların dışında bir de ihaleler yoluyla fonlama gerçekleştiriliyor.

Merkez Bankası'nın elindeki araçlar bunlar. Bu araçlarla fonlamaya gidiliyor ve ortaya ortalama bir faiz oranı çıkıyor; ortalama fonlama maliyeti.

İşte bu ortalama fonlama maliyeti 2 Ekim itibarıyla yüzde 11.32 düzeyine yükseldi. Politika faizinin esamisi okunmuyor ve fonlama diğer kanallardan yapılıyor. Son faiz artırımından bu yana geç likidite penceresi devreye sokulmadığına göre belli ki ağırlık gecelik fonlamada.

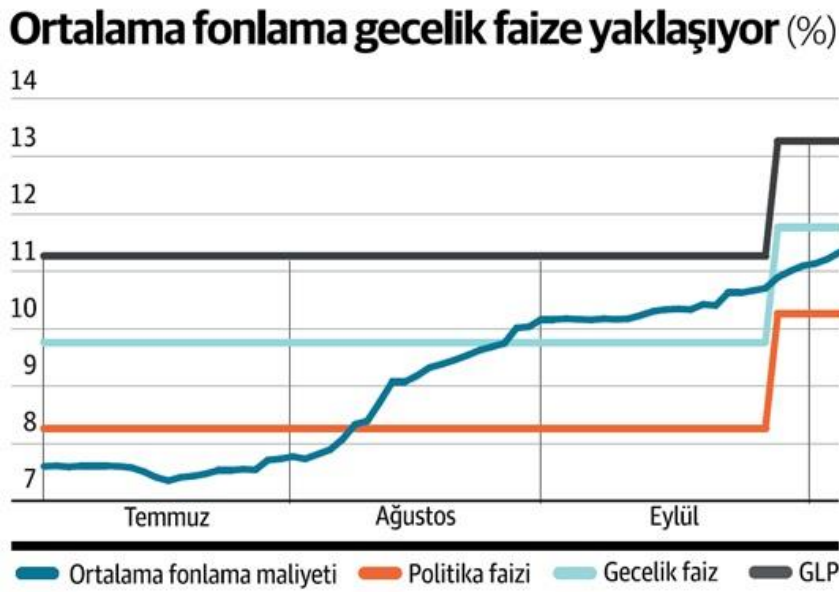
Zaten ortalama fonlama maliyeti de yüzde 11.32'ye ulaşarak yüzde 11.75'lik gecelik faize epeyce yaklaşmış durumda. Bir süre sonra yüzde 11.75'in de aşılması pekala mümkün.

Merkez Bankası bankaları izliyor

Merkez Bankası faizde belirleyici olmaktan çikalı çok oldu. Merkez Bankası artık bankaları izler durumda. Bankaların mevduat faizi yukarı gidiyor, ortalama fonlama maliyeti de bunu izliyor.

Vadeli mevduat ağırlıkla üç aya kadar vadelide tutuluyor ve bu mevduatın faizi tüm bankalar ortalamasında yüzde 12'yi buldu. Daha yüksek ve daha düşük oranlar

elbette var ama ortalama yüzde 12 dolayında. Ortalama fonlama maliyeti de buraya doğru gidiyor.

Ekranında Merkez Bankası'nın adı belirince...

Bir merkez bankası, bankaların bankasıdır; temel politikalarda belirleyicidir ve özünde çok güçlüdür, sözü dinlenen, dinlenmek zorunda kalındır.

Merkez Bankası'nın şimdiki durumuna bakıyorum, yıllar önce yaşanan bazı gelişmeleri düşünüyorum; köprülerin altından çok sular akmış!

Merkez Bankası dövizde aşağı ya da yukarı yönlü aşırı oynaklık durumlarında piyasaya doğrudan müdahale edebilir; eskiden ederdi. Bu yöndeki son uygulama 2014'ün ocak ayında gerçekleşti. Merkez Bankası yoğun döviz talebi karşısında 23 Ocak 2014'te 3.2 milyar dolarlık satış yapmıştı.

Daha önceki yıllarda hem Merkez Bankası daha "korkutucu" görünüyordu, hem piyasa çok derin değil ve talep biraz spekülattı.

2002'yi hatırlıyorum; 11 Temmuz 2002'yi. O dönemin yöneticilerinden dinlemişim:

"O gün dövizde bir oynaklık, bir talep baskısı yaşanıyordu. Kurda bir artış eğilimi vardı. Piyasaya satıcı olarak girdik. Ekranlarda satıcının Merkez Bankası olduğunun görülmesiyle birlikte talep bir anda kırıldı, baskı bir anda yok oluverdi. Karşılarında satıcı olarak Merkez Bankası'nı görenler adeta sinmişti."

Peki o gün Merkez Bankası ne kadar mı döviz satmış; topu topu 3 milyon dolar, milyar değil, milyon dolar!

Abdulkadir Selvi

Vaka sayısı değil de neden hasta sayısı açıklanıyor?

5 Ekim 2020

Koronavirüs küresel bir salgın olarak insanlığı tehdit etmeye devam ediyor. ABD Başkanı Trump'ın COVID-19 testinin pozitif çıktığı bir dünyada kimse güvencede değil.

Türkiye ise koronavirüsle mücadelede dünyanın en iyi üç ülkesinden biri. Ancak mücadele hâlâ devam ediyor, hiçbir ülkenin rehavete kapılmaya hakkı yoktur.

90'lı yıllarda da gazetecilik yapmış biri olarak sağlıktaki tabloyu çok yakından takip edenlerden biriyim. Dünya küresel bir salgınla boğuşmuyordu. Batı'daki sağlık sistemine imrenerek bakıyorduk. Şimdi onlar bizdeki sisteme imrenerek bakıyorlar. Hastanede hastaların rehin kaldığı, insanların senet imzalayarak cenazesini çıkarmak zorunda kaldığı dönemin yöneticileri ise bugün çıkıyor, Türkiye'nin koronavirüsle mücadelesini küçümseyen açıklamalar yapıyorlar. Ankara'da bir vatandaş, hastaneden kaçırdığı babasının cenazesini bir seyyar tezgâha koyup Ulus'ta eski adliye binasının önüne getirip "**Param yok. Ödeyemedim. Adaletiniz bu mu?**" diye eylem yapmıştı. O kadar sıradan bir olaydı ki, Ankara ekleri dışında haber bile olmadı.

O günlerden vatandaşlarını ambulans uçakla ülkesine getiren; ABD, İngiltere, İspanya başta olmak üzere birçok ülkeye yardım gönderen bir Türkiye'ye ulaştık. Pandemi sürecinde bazı devlet başkanları virüsü hafife alırken Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, bu mücadeleye öncülük eden liderlerden biri oldu. Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca** ise sakin üslubu, kucaklayıcı dili ve ayrıntılı açıklamaları ile topluma güven verdi.

Biz bu mücadeleyi toplumla birlikte yürüteceksek, inandırıcılık ve güvenilirlik önemli. O nedenle vaka ve hasta sayısı ile ilgili iddiaları ciddiye aldım. Sağlık Bakanlığı kaynakları ile konuştum.

HASTA SAYISI İLE VAKA SAYISI ARASINDAKİ FARK

Türkiye uzun bir süredir vaka sayısını açıklıyordu. Herhangi bir tartışmaya meydan vermeme ve baştan beri sağlanan güveni sarsmama adına keşke bu o gün açıklanıp, izah edilseydi.

TARAMA YAPIYORUZ

Gelişmiş Batı ülkelerinin birçoğunda hastalık belirtisi olması yetmiyor, eğer solunum sıkıntısı yaşıyorsa test yapıyor. Türkiye ise zaten belirti gösterenlere test yapıyor. Ama bir de dünyadan ayrı artı bir şey daha yapıyor. Tarama yapılıyor. Semptom göstermeyen pozitif vakaları tespit etmek için tarama yapıyor. Hastalık belirtisi gösterip hastaneye gelenlere, cezaevindekilere, sporculara, havaalanlarında yurtdışına seyahat edecek olanlara, COVID testi pozitif çıkanlarla temaslı kişilere test yapılıyor. Günlük olarak 100-120 bin kişi arasında test yapılıyor. 4 Ekim tarihi itibarıyla 10 milyon 806 bin 285 kişiye test yapılmış. Yani test yapılmaktan vazgeçilmiş, testi pozitif çıkanların sisteme kaydedilmesine son verilmiş değil.

POZİTİF VAKALAR RAHATÇA DOLAŞIYOR MU?

Bunların içinden testi pozitif çıkanlara ne yapılıyor? Eğer hastalık belirtisi varsa tedavi altına alınıyor. Yok eğer testi pozitif ama belirti göstermiyorsa bunlar ne oluyor? Saldım çayıra Mevlam kayıra misali toplumun içine mi salınıyor? Hayır. Tam aksine, kontrol altına alınıyor. HES sistemine kaydediliyor. 12 bin filyasyon ekibi sahada takibini yapıyor. Sisteme kaydolduktan sonra aile hekimi görüyor, polis takibi başlıyor. Bunların resmi binalara girmesi ve seyahat etmeleri yasaklanıyor. Pozitif vakaların topluma karışmasının engellenmesi için her şey yapılıyor. Buna rağmen katılan olmuyor mu? Oluyor tabii... Onlar da bu sistem sayesinde tespit edilip izole ediliyor. Ceza kesiliyor.

Peki Türkiye vaka sayısını açıklamak yerine neden hasta ve ağır hasta sayılarını açıklamaya başladı? Dünya hastalara test yaparken, AB ülkelerinde solunum yolu sıkıntısı baş gösteren ağır hastalara test uygulanırken, onlarla uyum adına hasta ve ağır hasta sayıları açıklanmaya başlamış. Türkiye'nin üstüne üstlük taramalar sonucunda belirlediği vaka sayılarını açıklamasına son verilmiş.

Durum bu. Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Direktörü **Hans Kluge**'nin koronavirüsle mücadele konusunda Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca**'nın şahsında Türkiye'yi takdir ettiği bir süreçte, **Hans** kadar olsak yeter diyorum. Başka bir şey demiyorum.

KILIÇDAROĞLU HAKLI

Yılmaz Ateş'in CHP'den ihracını doğru bulmadım. Ancak bu onu eleştirmeme engel değil.

CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**, Milliyetçi İmam Hatipliler Derneği üyeleri ile videokonferans yöntemiyle bir araya geliyor. **Kılıçdaroğlu**, imam hatiplilerde CHP'ye yönelik bir algı olduğunu, CHP'de de imam hatiplilere yönelik bir algı olduğunu belirterek bunun kırılması gerektiğini söylüyor.

Kılıçdaroğlu, CHP'nin başörtüsüne karşı tavrının yanlış olduğu özeleştirisinde bulunuyor. **"Başörtüsü sorununu Türkiye'nin temel sorunu haline getiren partilerden biri CHP. CHP'yi eleştirmesem size karşı samimi olmamış olurum"** diyor.

Yılmaz Ateş'in itirazı ise tam bu noktada geliyor. **"Sayın Kılıçdaroğlu, başörtüsünü, imam hatipleri CHP hiçbir zaman sorun haline getirmedi. Başörtüsünü sorun haline getiren 12 Eylül askeri yönetimidir"** diyor. **Kılıçdaroğlu**'nun konuşmasında en doğru nokta neresi dersiniz, ben başörtüsü konusunda özeleştiri de bulunması derdim ama tam aksine **Yılmaz Ateş**, bu tespitinden dolayı **Kılıçdaroğlu**'nu eleştiriyor. Ama birkaç açıdan tarihi gerçeklere aykırı bir eleştiri.

Kılıçdaroğlu, başörtüsü sorunu hakkında bir özeleştiri de bulunmasa o görüşme samimi olmazdı.

Evet, başörtüsü yasağını 12 Eylül yönetimi getirdi ama bekçiliğini CHP yaptı. ANAP döneminde ve AK Parti ile MHP'nin başörtüsü yasağını kaldırmak için yaptığı yasal düzenlemeleri iptal ettirmek için Anayasa Mahkemesi'ne götürülen CHP oldu. **Özal**'ın çıkardığı başörtüsü aflarını **Erdal İnönü**'nün SHP'si, **Erdoğan** ve **Bahçeli**'nin çıkardığını Anayasa Mahkemesi'ne götürüp iptal ettiren ise **Baykal**'in CHP'siydi. **Kılıçdaroğlu**, başörtüyle ilgili son değişikliği Anayasa Mahkemesi'ne götürmedi. Doğruya doğru.

Millet İttifakı nasıl bir rejim istiyor?

Orhan UĞUROĞLU

05 Ekim 2020

Anayasa hukuku uzmanı İstanbul Milletvekili ve Anayasa Komisyonu Üyesi Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, Cumhurbaşkanlığı'nı "**Paralel Yasama**" gücü olarak tanımlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin etkisizleştirildiğini söyledi.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin, "**Yenilensin**" dediği, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da "**Parlamento yeni bir adım atarsa seve seve ben de varım**" dediği Anayasa Mahkemesinin (AYM) görev ve yetkilerinin yeniden tanımlanması konusuna CHP'den hem itiraz hem de öneri geldi.

CHP'li Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, "**12 Eylül darbecilerinin bile yapmadığı şekilde AYM'nin varlığını ve işlevini sorgulamak, Türkiye Cumhuriyeti'ni tamamen hukuk dışına çıkarma iradesi ile özdeşleşmektedir ve bu bakımdan son derece tehlikelidir**" dedi.

16 Nisan 2017'de yapılan Anayasa değişikliği sonucunda Temmuz 2018'de tek adam rejimi yürürlüğe girdi.

Prof. Dr. Kaboğlu, o günden bu güne gerçekleşen rakamları şöyle açıkladı:

- **"2 bin 266 maddeden oluşan 67 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayınladı.**
- **Türkiye Büyük Millet Meclisi ise bin 636 maddeden oluşan 109 teklifi yasalaştırdı."**

Değerli okurlarım,

Anayasa, Yürütme, Yasama ve Yargı'yı "**kuvvetler ayrılığı**" ilkesi olarak tanımlar.

- **Yasama;** yani Türkiye Büyük Millet Meclisi, Devlet Bahçeli'nin desteği ile Recep Tayyip Erdoğan'ın emrinde...
- **Yürütme;** yani Cumhurbaşkanlığı hükümeti deseniz zaten Recep Tayyip Erdoğan'ın emrinde...
- **Yargı;** Recep Tayyip Erdoğan'ın emrinde...

Bu mudur demokrasi?

Ya da diğeri bir deyişle işte budur tek adam rejimi.

Açık ve net...

Değerli okurlarım,

Peki, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde yıllarca Anayasa hukuku dersleri vererek binlerce savcı, hâkim ve avukat yetiştiren Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, Anayasa Mahkemesi düzenlemesi hakkında bakın neler söylüyor?

"Hatırlatalım ki, Anayasa Mahkemesi'nin güncel anayasal statüsü, Fas ve Tunus Anayasa Mahkemelerinin gerisindedir.

1- İNSAN HAKLARINA DAYANAN DEMOKRATİK HUKUK DEVLETİ:

En güçlü anayasa mahkemeleri, Almanya örneğinde olduğu gibi en ileri hukuk devletlerinde bulunmaktadır.

1961 Anayasası ile Avrupa modeli örnek alınarak kurulan AYM, 1982 Anayasası ile denetim yetkisi daraltılmışsa da, Anayasa'nın üstünlüğünün ve bağlayıcılığının güvencesi olmuştur.

2- KESİN VE BAĞLAYICI:

AYM'nin bireysel başvuru dâhil bütün kararları kesin hüküm niteliğinde olup, "yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar". Ne var ki bu bile sorgulanmakta ve buna uyulmamaktadır.

3- PARALEL YASAMA, ÇİFTE AYKIRILIKLAR ve DENETİM AÇIĞI:

*2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) yoluyla bir tür '**paralel yasama**'ya dönüşmüştür.*

Aslen, sistematik şekilde Anayasa'ya aykırı hükümler içeren CBK'ler ve Cumhur İttifakı dayatmasıyla kabul edilen antidemokratik yasalar üzerinde AYM'nin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan AYM'nin, artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı çok sınırlı kalmaktadır. AYM, buna rağmen, son yıllarda, özellikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

4- ELEŞTİRMEK VE TEHDİT:

AYM kararlarını eleştirmek, anayasa hukuku uzmanları açısından bir hak olduğu kadar bir görevidir de.

Örneğin, çoklu baro düzenlemesine ilişkin yasanın Anayasa'ya uygunluğu yönünde oy kullanan üyelerin mesleki formasyonunu ve atanma tarzını sorgulama gereği açıktır.

AYM, Anayasa'ya uygun şekilde verdiği iptal kararları nedeniyle değil, Anayasa'ya açıkça aykırı olan normlarla ilgili red kararları nedeniyle eleştirilmelidir.

Eleştirmek, yol göstermektir; tehdit yoluyla kaldırma önerisi, hukuka uymayan, uymak istemeyen siyasal iktidarların yöntemidir.

5- MUHALEFETİN TARİHSEL SORUMLULUĞU:

TBMM'de ikinci parti konumunda olan CHP için anayasa aykırılıklarını tespit ederek itiraz başvurularını gerçekleştirmek tarihsel bir sorumluluk oluşturmaktadır.

6- NE YAPMALI?

- *Öncelikle, AYM üyelerini belirleme yetkisini tek kişi güdümünden çıkarmalı ve güçlü hukuki formasyon sahibi uzmanları atamanın yolu saydam biçimde oluşturulmalıdır.*
- *AYM'nin yetki alanı genişletilmeli ve yasalar yürürlüğe girmeden önce denetim olanağı tanınmalıdır; AYM'ye başvuru yol ve olanakları genişletilmelidir.*
- *Bütün belirtilenler, '**demokratik anayasa**' yapımının aciliyetini göstermekte ve bu süreçte AYM'yi Avrupa modeli ekseninde yeniden yapılandırmak gerekmektedir."*

Değerli okurlarım,

2 yıllık uygulaması ile görüldü ki, cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi adıyla milletin kandırıldığı bu ucube rejim Türk milletine layık değildir.

Millet İttifakı partileri en kısa sürede bir araya gelerek vatandaşa önerdikleri "**güçlendirilmiş parlamenter rejimi**" sağlayacak Anayasa değişikliği çalışmalarına başlamalı ve nasıl bir rejim istiyor ortaya koymalılar...

Millet İttifakı paydaşları, bu çalışma olmadan milletten oy isteyemez, hatta alamazlar...

İbrahim Kahveci

Dava var para yok

Bir dava var. Ekseni bir Avrasya, bir ABD, bir AB olsa bile bir davamız var. Davamız uğruna bir gün yaptığımızın ertesi gün tam tersini de yapabiliyoruz. Ama olsun yine de bir davamız var.

Peki, bu dava ülkemiz için mi? Milletimizin üstün çıkarları mı?

Dava ülkemiz olsaydı acaba Milletimiz bu kadar zayıf olur muydu?

Mesela ekonomi iyiiken Hazine garantili müteahhitlere verdiğimiz işlere bugün para nasıl bulabiliyoruz? Oysa para içinde yüzdüğümüz o yıllarda "Para yok" diye bir kaç müteahhide verildi bütün bu işler. Ama bugün gerçekten para yokken bu müteahhitlere milyarlar bulunup ödenebiliyor.

Nasıl iş ama!

İki soru soralım

1- Türkiye'ye yılda 70 milyar dolar dışarıdan para gelirken ve ortalık adeta para kaynarken devlet nasıl para bulamadı? Devlet para bulamazken bir kaç müteahhit nasıl bu kadar büyük işleri aldı ve paraları bulabildi? -Bunlar ihalelerin yapıldığı döneme ait sorular.

2- Bugün pandemide Millete para bulamazken, bankaya gidin kredi kullanın derken devlet bu müteahhitlere nasıl para bulabiliyor? Hem milyarlarca lirayı...

Aslında bu sorulara bir de ek soru yapmamız gerekiyor:

3- Hiç merak etmeyin en fazla üç yıl garanti ödemesi yapılır, sonra bu yollar - köprüler verilen garantileri doldurur denildi. Ama yıllar geçiyor ve garanti ödemeleri azalacağına artıyor. İyi ama bu sözlü beyanların sorumluları nasıl hesap verecek? Bu zararları kim ödeyecek?

Ülkenin davası var ama bu dava Millete açlık yoksulluk, işsizlik olarak yansıyor. Ama bu dava 5-10 müteahhide ise oluk oluk para akıtıyor.

Sorarım size bu nasıl bir dava...

Bu dava en üstten başlayarak kamuda inanılmaz israfı, gösterişi, lüksü getirebiliyor. Ama bu dava altta fakirlik olarak “aç kalırız yedirmeyiz” ilkesine dönüşebiliyor.

Altta dava rüzgarı esiyor

Üstte para fırtınası kopuyor

Bu denge gerçekten nasıl başarıyor? Müthiş bir denge. İnsan kardeşine, babasına veya ailesine bile bu dengesizliği yakıştırmaz.

Kendisi açken, kendisi sefalet çekerken en yakınlarının bile böyle bir hayat yaşamasına izin vermezken, bugün ülke yönetiminde bu nasıl olabiliyor?

Bu nasıl olabiliyor?

Önemli bir soru ve sorun.

Burada **liyakatsiz kadro kilitlemesi** diye bir şey çıkıyor karşımıza.

Davalar, liyakat yerine itaati öne alır. Dava varsa itaat önemlidir. Liyakat ise bir alt sınıfa düşer.

Liyakatsiz kadrolar ise yine diğer kadroların da liyakatsizleşmesini sağlar. Liyakatsizlik salgın hastalık gibi bütün kadrolara hızla yayılır. Arada bir liyakatli olanlar dahi varlıklarını liyakatsiz kadro davranışına uydurmak zorunda kalır.

Çünkü liyakatsizlik işi bilenleri otomatik olarak tasfiye eder. Tasfiye olmamak için liyakatsiz davranış makul hale gelir.

Biz bunu iktisattan biliyoruz: Piyasada iki para varsa ve bu paralardan biri iyi para diğeri kötü paraysa kural şudur: **Kötü para iyi parayı kovar.**

Millet iyi parayı yastık altına alır, saklar ve dolaşımında kötü para kalır.

Liyakatsizlik hakimiyeti de böyledir. Sloganlaşır ve beka haline gelir.

Aslında beka o liyakatsiz kadroların bekasıdır. Ülke bekası ise sadece bir örtüdür. **“Bir politikacı işini kaybetmemek için her şeyi yapar. Hatta vatansever bile olur”** der William Randolph Hearst.

Ama burada ülke açısından bir yapısal sorun vardır.

Bazı ülkeler liyakatsizlik hakimiyetinden sonra bir daha toparlanamaz. Mesela 60'larda Uzakdoğu'da Filipinler Japonya'dan sonra ikinci ülkeydi. Diktatör Ferdinand Marcos ile ülke adeta tarihin karanlık çukuruna düştü. Marcos gittikten sonra asıl büyük çöküş anlaşıldı veya su yüzüne çıktı.

05.10.2020

Arjantin örneğini çok veririm. Bir dönem dünyanın en müreffeh ülkelerinden biriydi. Ama artık bugün sadece krizlerle anılan bir ülke. Yapılsa çöküş bir türlü önlenemiyor.

Bugün ülkemiz açısından asıl büyük tehlike Abdülhamit dönemi benzeridir. Tel yerde toplanan kuvvet; kurumların ve kuralların çalışmaması ve içten yapısal çöküş yaşamamız.

İşte bu nedenle içerden çürürken dışarıdan parlayabiliyoruz ve gerçek erimeyi idrak edemiyoruz.

Yarın uyandıığımızda çok geç kalmış olabiliriz.

Bir an önce liyakatsizlik kilitlenmesini aşarak devlet işleyişine geri dönmemiz gerekiyor. Bunun için de öncelikle muhalefetin bu değişime hızla hazır olması gerekiyor. Aksi halde acılarımız daha büyük olabilir.

05 Ekim 2020, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Kaşıkçı cinayetinde sussaydık Suudilerle gül gibi anlaşıyorduk

Uluslararası ilişkilerde bazı durumlar mizah romanlarına konu olabilir. Örneğin Suudi Arabistan Türkiye'den ithalata yasak getirmiş. Bunun yanında Suudi Arabistan'daki Türk müteahhitlerinin anlaşmaları feshediliyormuş.

Kaşıkçı cinayeti

Bütün bu durumların nedenini anlamak çok zor değil. Suudi Gazeteci Cemal Kaşıkçı'yı İstanbul'daki Suudi Arabistan Başkonsolosluğu'nda öldürüp parçalayanların üzerine gittiğimiz için, Suudi Arabistan'ın veliahdı Türkiye'ye öfkeli... Yani biz susup, bu cinayeti sineye çeksek, Suudi Arabistan'la ilişkilerimiz gül gibi sürüp gidecektir... Düşünün ki bu cinayet hakkında Birleşmiş Milletler'in de uyarısı var ama bir tek Türkiye bu meseleye parmak basıyor. Bu durumda bütün dünyaya ve özellikle Suudilerle haşır neşir olanlara ayıp değil mi?

Avrupa'nın ayıbı

Bir diğer ayıplı durum da Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye karşı izlediği tutumdur. Neredeyse yarım yüzyıldır Türkiye'yi üyelik konusunda oyalayan Avrupa Birliği, şimdi de Yunanistan ve Kıbrıs Rumları ile birlikte Türkiye'yi tehdit etmekte ve yaptırımlar uygulanabileceğini hatırlatmaktadır. Bunların biraz akılları olsa, bu tür tehditlerin Türkiye üzerinde fazla etkisi olmadığını ve ters etki yarattığını bilirlerdi. Özellikle bu dönemde birden fazla cephede çıkarları için çatışmayı göze alan Türkiye'yi üye olarak kabul etselerdi, belki bugünkü anlaşmazlıklar gündemde bile olmazdı.

Taviz yok

Aklı başında olan her siyasetçi bugünün Türkiye'sini anlamaya çalışmalıdır. Türkiye artık haklı ile haksızı hiç tavizsiz ayırmaktadır. Ayrıca Türkiye dünyada yalnız değildir

05.10.2020

ve beraberliklerini askeri paktlardan çok daha derin birlikteliklere bağlamaktadır. Son olarak Azerbaycan'ın dünyada yalnız olmadığını en yüksek sesle yine Türkiye duyurmuştur.

Bilemiyorum... Yeni Türkiye'nin bu derin anlamını içeride anlamayanlar acaba ne zaman uyanacaklardır. Dışarıdakiler ise hemen her gün boşuna bağııp çağırıyorlar mı?